

RIKSDAGENS SVAR 177/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (RP 141/2014 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 18/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 2 och 8 §, 15 § 1 mom. 4 punkten, 24 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom., 26 a § 1 och 3 mom. samt 77 a §, av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1787/2009, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1000/2012, 15 § 1 mom. 4 punkten och 77 a § sådana de lyder i lag 1000/2012 och 24 § 1 mom. 2 punkten samt 26 a § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1787/2009, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder på grundval av vilka bedrivandet av jordbruk upphör 2007—2018.

På avträdelsestödet tillämpas motsvarande principer som inom det system för förtidspensionering från jordbruk som regleras i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Avträdelsestödet beviljas dock helt och hållet av nationella medel.

8 §

Villkor som gäller avträdares ålder

Ett villkor för avträdelsestöd är att avträdares har fyllt

1) 56 år, om avträdelsen sker genom överlåtelse av renar åren 2015 och 2016 och 57 år, om avträdelsen sker genom överlåtelse av renar åren 2017 och 2018,

2) 59 år, om avträdelsen sker åren 2015 och 2016 genom överlåtelse av gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader till ett barn eller en annan nära släkting till avträdares för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenhets,

3) 60 år, om avträdelsen sker åren 2017 och 2018 genom överlåtelse av gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader till en person som avses i 2 punkten för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten,

4) 60 år, om avträdelse sker genom överlåtelse av gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader för att genomföra en generationsväxling och förvärvaren inte är en person som avses i 2 punkten.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. 1 och 3 punkten är ett villkor för avträdelsestöd då avträdelsen genomförs 2017 att en sådan avträdare som avses i 1 mom. 1 punkten har fyllt 56 år och att en sådan avträdare som avses i 1 mom. 3 punkten har fyllt 59 år, om avträdelsestöd söks senast den 31 december 2016.

Ett villkor för avträdelsestöd är dock att avträdaren inte har fyllt 63 år när avträdelsen sker.

Med annan nära släkting avses i 1 mom. avträdarens barns make, avträdarens makes barn och dennes make, avträdarens brors eller systers barn och dennes make samt avträdarens makes brors eller systers barn och dennes make. Det som i 1 mom. bestäms om make tillämpas även på en person som avses i 5 § 2 mom.

Åldersgränserna i 1—3 mom. tillämpas också då avträdelsen sker genom att överlåta andelar eller aktier i ett bolag som äger en gårdsbruksenhet.

15 §

Generationsväxlingsöverlåtelse

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske så att avträdaren genomför en generationsväxling på sin gårdsbruksenhet genom att överlåta gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader för bedrivande av jordbruk till en förvärvare som fortsätter med gårdsbruket och

4) som med en affärsplan visar att den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen eller den gårdsbruksenhet som bildas för förvärvaren vid avträdelsen är ekonomiskt livskraftig och att företagsverksamheten på gårdsbruksenheten un-

der fem år efter avträdelsen ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta makar som är förvärvare, varav det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten ger minst 12 000 euro per år,

24 §

Generationsväxlingsöverlåtelse för odling separat

Utan hinder av det som föreskrivs i 23 § kan en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, 18 § 3 mom. och 19 § 4 mom. ske även så att av den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överlåts separata gårdsbruksenheter till förvärvare som uppfyller villkoren i 15 § för att odlas separat,

2) om de gårdsbruksenheter som överlåts separat har de produktionsbyggnader som behövs med beaktande av produktionsinriktningen, och den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger från varje gårdsbruksenhet som överlåts separat under de fem följande kalenderåren efter överlåtelserna kan uppskattas vara minst två och en halv gånger så stor som den inkomst som enligt 15 § 1 mom. 4 punkten förutsätts i fråga om den inkomst som jordbruket på en livskraftig gårdsbruksenhet ger.

Vid beräkning och uppskattning av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger enligt 1 mom. 2 punkten iaktas i tillämpliga delar det som med stöd av 15 § genom förordning av statsrådet bestäms om uppskattning av en gårdsbruksenhets ekonomiska livsduglighet. Närmare bestämmelser om minimibeloppet av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger som avses ovan och om beloppet av minimiavdragen från den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger utfärdas genom förordning av statsrådet. Förvärvaren av en gårdsbruksenhet som överlåts separat ska för pensionsanstalten förete en utredning om att villkoret i 1 mom. 2 punkten uppfylls.

26 a §

Skifte av gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelse

Om avträdaren ensam eller tillsammans med sin make äger en gårdsbruksenhet tillsammans med en eller flera andra och gårdsbruksenheten odlas gemensamt, kan gårdsbruksenheten trots 11 § 2 mom. och 26 § 1 mom. avträdas på så sätt att avträdelsen bara gäller en del av gårdsbruksenheten. Ett villkor för avträdelsestöd är att den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger från den gemensamt ägda gårdsbruksenheten kan beräknas överstiga 50 000 euro om året och att det av gårdsbruksenheten kan bildas flera funktionellt självständiga gårdsbruksenheter på det sätt som föreskrivs i 2 mom. Om överlåtelsen av en gårdsbruksenhet som bildats på detta sätt i övrigt uppfyller villkoren för en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, kan avträdelsestöd beviljas till den avträdare som har ägt en del av den gårdsbruksenhet som varit i gemensam ägo och odlats gemensamt samt till dennes make.

En gårdsbruksenhet som har bildats i enlighet med 1 och 2 mom. och som ska avträdas ska enligt förvärvarens utredningar och affärsplan vara ekonomiskt livskraftig så att förvärvaren under de fem år som följer efter avträdelsen kan få minst 25 000 euro per år i inkomst från bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten. I fråga om uträknandet och uppskattandet av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger en i 1 mom. avsedd gårdsbruksenhet och en gårdsbruksenhet som överlåtits till en förvärvare iaktas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om inkomst av företagsverksamheten och upprättandet av en affärsplan i en förordning som statsrådet utfärdat med stöd av 15 §.

77 a §

Slutförande av en påbörjad generationsväxling åren 2013—2018 med avvikelse från regelrätt avträdelse

Trots det som föreskrivs i 4 § och i 3 kap. kan upphörandet med att bedriva jordbruk åren 2013—2018 även ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens hela åkermark som tillskottsmark till förvärvarens eller förvärvarens makes gårdsbruksenhet, där förvärvaren bedriver jordbruk när överlåtelsen sker.

För att avträdelsestöd ska kunna betalas krävs att

1) avträdaren har uppnått den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 2 punkten, om avträdelsestöd söks åren 2015 och 2016, eller den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 3 punkten, om avträdelsestöd söks åren 2017 och 2018,

2) förvärvaren är barn till avträdaren eller en i 8 § 4 mom. avsedd nära släkting till avträdaren, antingen ensam eller tillsammans med make,

3) förvärvaren inte har fyllt 50 år,

4) förvärvaren i egenskap av idkare av gårdsbruk har tecknat en försäkring för minimipensionsskydd i enlighet med 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,

5) förvärvaren har beviljats startstöd enligt 15 § 3 mom.,

6) den åkerareal som hör till förvärvarens gårdsbruksenhet ökar med minst två hektar till följd av överlåtelsen, och gårdsbruksenheten är belägen på ett sådant avstånd från den åkerareal som överlåts som tillskottsmark att sambruk är möjligt, och

7) förvärvaren förbinder sig att odla lägenheten så länge som avträdaren får avträdelsestöd, dock i minst fem års tid.

Vid en avträdelse som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas bestämmelserna i 8 § 2 mom. om avträdare enligt 8 § 1 mom. 3 punkten.

I fråga om tidpunkten för en avträdelse som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas det som i 4 § 3 mom. bestäms om överlåtelsehandlingen för en gårdsbruksenhet och överlåtelse av besittningsrätten. På en sådan avträdelse tilläm-

pas 9 § på motsvarande sätt som vid en generationsväxling på en gårdsbruksenhet. Om en gårdsbruksenhet överläts till två förvärvare för gemensam odling, ska båda förvärvarna uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf. Om överlåtelsen dock sker till makar gemensamt, ska åtminstone den ena maken uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf.

Närmare bestämmelser om maximiavståndet till tillskottsmark utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

De bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft tillämpas likväl på

1) ansökningar om stöd som är anhängiga vid ikraftträdandet,

2) ärenden som gäller stöd som beviljats, villkorliga beslut som meddelats och villkorliga förbindelser som ingåtts enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om avträdelsen sker tidigast den 1 januari 2015 men senast den 28 februari 2015 och sökanden har getts ett i 36 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) avsett villkorligt beslut senast den 31 december 2014 eller en ansökan om avträdelsestöd som är anhängig då denna lag träder i kraft har anhängiggjorts senast den 31 december 2014, tillämpas på avträdelsen de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Härvid tillämpas på en avträdelse som sker 2015 de bestämmelser som gäller avträdelser som sker 2014.

Helsingfors den 25 november 2014
